

MÓDSZERTANI KISOKOS TANÁROKNAK

A SZÖVEGÉRTÉS TANÍTHATÓ

Beszédfejlesztés Játék a szöveggel
Drámapedagógia Memóriafejlesztés
Grafikai szervezők Lényegkiemelés
Képalkotás

BESZÉDFEJLESZTÉS

„Híradó”

3-6 fős csoportok/téma.

Szerepek: riporter, riportalany(ok),
bemondó, szerkesztő.

Az adott témához kérdések,
válaszok készítése írásban,
a riport eljátszása.

BESZÉDFEJLESZTÉS

BESZÉDFEJLESZTÉS

„Háromlépéses interjú”

Párok egy adott témáról egymással készítenek interjút. Először külön-külön kérdéseket készítenek egymásnak, majd ezeket rögzítik a füzetben, majd felteszik a kérdést, s a válaszokból jegyzeteket készítenek. A legérdekesebbet megosztják a többiekkel.

BESZÉDFEJLESZTÉS

BESZÉDFEJLESZTÉS

„Tabu”

A diákok húznak egy-egy kártyát, amelyen fogalmak szerepelnek, ezeket el kell magyarázni a csoportnak (párnak). A kártyán szereplő „tiltott szavakat” a magyarázatban nem lehet felhasználni.

BESZÉDFEJLESZTÉS

BESZÉDFEJLESZTÉS

„Pletykajáték”

Oszlopban állnak a tanulók/csoportok.
Az első játékos a történet/tananyag egy mondatát átadja a következő tanulónak, majd sorban mindenki a következőnek.
Az utolsó tanuló hangosan kimondja, mit hallott.

BESZÉDFEJLESZTÉS

DRÁMAPEDAGÓGIA

„Reflektorfényben”

Egy epikus mű feldolgozása során egy-egy szereplő helyébe képzeletben magát egy-egy tanuló. Az osztálytársak kérdezhetnek a szereplő indítékairól, tetteiről, a mű többi alakjához fűződő viszonyáról, informáltságáról, stb.

DRÁMAPEDAGÓGIA

DRÁMAPEDAGÓGIA

„Fűzd tovább a történetet”

A tanár elkezdí a történetet
(vagy a tanult tananyagot) egy
mondattal. A történetet / tananyagot
minden diák egy mondattal
toldja meg.

DRÁMAPEDAGÓGIA

DRÁMAPEDAGÓGIA

„Hátrahagyott levél”

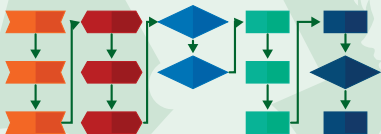
Egy, már nem élő
karakter nevében íródik
a levél, melyben a levélíró
megpróbálja összegezni,
mit ért el, mit, miért tett,
megbánt-e valamit.

DRÁMAPEDAGÓGIA

GRAFIKAI SZERVEZŐK

„Folyamatábra”

GRAFIKAI SZERVEZŐK

GRAFIKAI SZERVEZŐK

„Gondolattérkép”

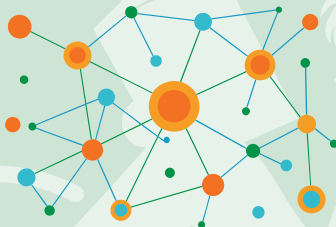

GRAFIKAI SZERVEZŐK

GRAFIKAI SZERVEZŐK

„Pókháló ábra”

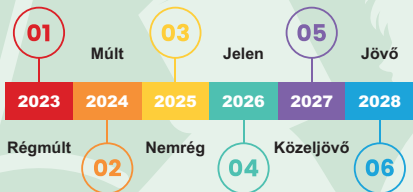

GRAFIKAI SZERVEZŐK

GRAFIKAI SZERVEZŐK

„Idővonal”

GRAFIKAI SZERVEZŐK

KÉPALKOTÁS

„Jelmezterv, színpadterv”

KÉPALKOTÁS

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

„Szövegrövidítés”

Rövidítsd a
szöveget 5 mondatra!
Majd rövidítsd a szöveget
3 mondatra! Majd foglald össze
egy mondatban a szöveg
lényegét!

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

„Füllentős játék”

Az adott szöveg alapján fogalmazz meg két igaz és egy hamis állítást! Az állításokat mindenki olvassa fel a csoportban, s gondoljátok át, hogy igaz, vagy hamis az állítás!

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

„Jósló olvasás”

Címből jóslás: mit gondoltok,
miről szól majd a szöveg?

Szöveg szakaszolása: egy-egy szakasz
végén a szövegre visszakérdezés,
s további jóslás. A történet végén
a címből jóslásra visszatérés.

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

„BAR” modell

Szöveges feladatmegoldás vizuális eszközzel, amelyben a mennyiségeket téglalapokkal (sávokkal) ábrázoljuk.

Lépéssor szöveges feladatokhoz:

1. Olvasd el a feladatot!
2. Azonosítsd a mennyiségeket és a keresett értéket!
3. Rajzold le a mennyiségeket bar modell formában.
4. Írd be a számokat és műveleteket!
5. Számold ki, írd le!

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

„SMI módszer = séma alapú modellalkotás”

A tanulók feladattípus sémákat, modelleket választanak a szöveges feladathoz:

Leggyakoribb feladattípusok:

■ Rész–egész	■ Arány / Egység
■ Változás	■ Többlépéses kombinált feladat (az előzők kombinációja)
■ Összehasonlítás	

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK

MEMÓRIAFEJLESZTÉS

„Mnemotechnikák”

Készíts memóriafogast!
A megtanulandó
szövegből készíts rímeket!
Társíts a megtanulandó
definícióhoz bizarr, vicces
képeket!

MEMÓRIAFEJLESZTÉS

MEMÓRIAFEJLESZTÉS

„Hármas számolás”

A tanulók egy üres lapra hármásával írják egymás után a számokat mindaddig folyamatosan, ameddig a tanár olvassa lassan, ütemesen a megtanulandó szavakat hangosan (először csak 5-10 szó, ezt lehet növelni akár 20 -30 szóig is). A számolás befejezését követően az a feladat, hogy a hallott szavakat a tanulók leírják a papírjukra.

MEMÓRIAFEJLESZTÉS

MEMÓRIAFEJLESZTÉS

„Kulcsszavas módszer”

MEMÓRIAFEJLESZTÉS

LÉNYEGKIEMELÉS

„Insert technika”

Olvasás közben jeleket használunk a szövegben:

- ✓ tudtam, gondoltam
- ✚ nem tudtam (új információ)
- ? kérdésem van
- ★ erről eszembe jutott, hogy

LÉNYEGKIEMELÉS

LÉNYEGKIEMELÉS

„Ötujjas elbeszélés, előadás”

A hallott történet alapján 5 szóban
(mondatban) fogalmazd meg:

Mi a címe a történetnek?

Miről szól a történet?

Kik a szereplők?

Hol játszódik a történet?

Mikor játszódik a történet?

LÉNYEGKIEMELÉS

LÉNYEGKIEMELÉS

„Szókártya, információs kártya”

Kis kártya, nagy tudás!

A kártya egyik oldalán található egy fogalom vagy annak ábrás, rajzos megoldása, a másik oldalán pedig egy rövid egy mondatos megoldása.

Az információs kártya esetében a kártyán több mondat, ábra szerepel, mint a fogalomkártyán.

LÉNYEGKIEMELÉS

Módszertani kisokos a szövegértés fejlesztéséhez

Pangea Petény Tanácsadó Kft.
www.pangeapeteny.hu